

ВИЩІЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ  
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут денної освіти  
Кафедра менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ  
Завідувач кафедри



(підпись)  
Л.М. Шимановська-Діанич  
«30» червня 2022 року

## РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни	<b>«Ситуаційний менеджмент»</b>
освітня програма/ спеціалізація	<b>«Бізнес-адміністрування»</b>
спеціальність	<b>073 Менеджмент</b> <small>(код, назва спеціальності)</small>
галузь знань	<b>07 «Управління та адміністрування»</b> <small>(код, назва галузі знань)</small>
ступінь вищої освіти	<b>Магістр</b> <small>(молодший бакалавр, бакалавр, магістр, доктор філософії)</small>

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена  
та рекомендована до використання в освітньому  
процесі на засіданні кафедри менеджменту  
Протокол засідання кафедри №7 від «30» червня 2022 року

Полтава – 2022

Укладач програми:  
Бондар-Підгурська О.В, д. е. н., доцент кафедри  
менеджменту, доцент Вищого навчального закладу  
Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої  
програми «Бізнес-  
адміністрування»  
спеціальності 073  
«Менеджмент» ступеня  
магістр



(підпис)

Л.М. Шимановська-Діанич

«30» червня 2022 року

## **ЗМІСТ**

Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни	3
Розділ 2 Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання	4
Розділ 3. Програма навчальної дисципліни	5
Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни	6
Розділ 5. Система оцінювання знань студентів	10
Розділ 6. Інформаційні джерела	16
Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни	17
	20

## **Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни**

**Таблиця 1 — Опис навчальної дисципліни «Ситуаційний менеджмент»**

Місце у структурно-логічній схемі підготовки:

*Пререквізити:* фінансовий менеджмент, інноваційний менеджмент

*Постреквізити:* управління конкурентоспроможністю підприємств

Мова викладання – українська

Статус дисципліни – обов’язкова

Кількість кредитів за ЄКТС - 3.

Курс/семестр вивчення – 2

Денна форма навчання:

Кількість годин: – загальна кількість: 90

- лекції: 16

- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 20

- самостійна робота: 54

- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): іспит

Заочна форма навчання:

Кількість годин: – загальна кількість: 90

- лекції: 6

- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 6

- самостійна робота: 78

- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): іспит

## **Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання**

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів системи теоретичних знань і практичних навичок ситуаційного управління в умовах реалізації цілей сталого розвитку 21 тисячоліття.

Таблиця 2 — Перелік компетентностей і програмні результати навчання, які забезпечує дана навчальна дисципліна

<b>Програмні результати навчання</b>	<b>Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач</b>
ПР02. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення; ПР06. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень у непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність; ПР08. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією; ПР16. Демонструвати коректне спілкування з оточенням, визначати пріоритети для виконання завдань, нести відповідальність за дії та рішення; ПР 17. Провадити дослідницьку діяльність	ЗК ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу <b>СК</b> СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми бізнес-організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію; СК12. Здатність до управління діяльністю як саморегульованої організації в умовах динамічного ринку та самостійно обґрунтовувати комплекс заходів щодо усунення кризових явищ, комплексної трансформації компанії і, створення системи забезпечення динаміки розвитку

## **Розділ 3. Програма навчальної дисципліни**

### **МОДУЛЬ І. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ СИТУАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ. СИТУАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У ТЕНДЕНЦІЯХ МАКРО- І МІКРОРОЗВИТКУ**

#### **ТЕМА 1. ОСНОВНІ РИСИ, ПРОБЛЕМАТИКА ТА ЗМІСТ КУРСУ «СИТУАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»**

Діяльність людини і потреба в управлінні. Поняття ситуаційного менеджменту та антикризового управління. Роль і значення ситуаційного менеджменту в ринкових умовах господарювання. Предмет, об'єкт, мета і завдання курсу. Взаємозв'язок з іншими дисциплінами. Сучасні концепції ситуаційного менеджменту. Можливість, необхідність, проблематика ситуаційного менеджменту. Характерні особливості ситуаційного менеджменту. Сучасні тенденції розвитку організації: керовані та некеровані процеси.

#### **ТЕМА 2. СИТУАЦІЇ КРИЗИ В СОЦIAЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ. ТЕНДЕНЦІЇ ВИНИКНЕННЯ І МОЖЛИВОСТІ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМНИХ ЕКОНОМІЧНИХ СИТУАЦІЙ**

Суть кризових явищ у розвитку організації. Класифікація кризових ситуацій. Поняття ефективності ситуаційного менеджменту. Фактори й критерії ефективності ситуаційного менеджменту. Сучасні тенденції розвитку організації: керовані та некеровані процеси. Поняття мистецтва управління підприємством. Суть, закономірність та види економічних криз. Причини економічних циклів і криз. Фази циклу. Характерні особливості макро- та мікро- криз. Довгі хвилі М. Кондратьєва та ділові цикли Й. Шумпетера. Технологічні уклади. Особливості кризових явищ у плановій економіці. Світові фінансово-економічні кризи.

#### **ТЕМА 3. ДІВЕРСИФІКАЦІЯ СИТУАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ: ТИПОЛОГІЯ ТА ВИБІР АЛЬТЕРНАТИВ. МЕХАНІЗМИ МЕНЕДЖМЕНТУ**

Тенденції циклічного розвитку організації. Фактори виникнення кризових явищ та загрози ситуації банкрутства підприємства. Поняття динаміки і статики менеджменту. Поняття процесу та системи управління, їх складові. Ситуація як один із етапів процесу управління та стрижень ситуаційного менеджменту. Диверсифікація як сукупність різноманітності форм управління, підходів, об'єктів та функцій управління. Поняття типології управління. Типи управління в залежності від пріоритетних засобів та критеріїв: дуалістичний підхід та багатокритеріальна диференціація. Суть механізму управління. Принципи формування механізму управління.

Методи та засоби управління. Поняття механізму антикризового управління підприємством та принципи його формування. Механізм розгортання кризи розвитку підприємства. Модель життездатності організації. П'ять станів життездатності підприємства. Фази розвитку ситуації кризи на підприємстві: прихована криза, криза платоспроможності, криза розрахунку. Поняття та принципи формування системи антикризового управління. Сутність і принципи організації процесу та системи антикризового управління. Суб'єкти антикризового управління.

#### **ТЕМА 4. ДІАГНОСТИКА В СИТУАЦІЙНОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ**

Поняття, суть і зміст діагностики в ситуаційному менеджменті. Основні завдання та напрями діагностики. Основні параметри діагностики ситуації. Етапи процесу діагностики ситуації. Методи діагностики ситуації. Значення інформації в діагностиці ситуації. Соціально-психологічні аспекти діагностики ситуацій. Помилки, що виникають при визначенні ситуації та виборі керівником лінії його поведінки. Методики діагностики персоналу на чесність та лояльність. Модель менеджера, який здійснює ситуаційне управління: професійні навички. Прогнозування ймовірності (можливого) банкрутства підприємства. Симптоми, причини та наслідки виникнення ситуації банкрутства підприємства. Види ситуацій банкрутства підприємства. Підходи до оцінки та прогнозування ймовірності банкрутства підприємства. Аналіз стану показників ділової та економічної активності залежно від етапу життевого циклу підприємства. Методичні положення щодо оцінювання фінансового стану підприємств і встановлення незадовільної структури балансу.

#### **ТЕМА 5. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ КРИЗОВИХ СИТУАЦІЙ**

Роль, місце і функції держави в регулюванні кризових ситуацій. Аналітична основа державного регулювання кризових ситуацій. Види державного регулювання кризових ситуацій. Механізм державної влади та кризи системи управління. Критерії створення та ознаки ефективності системи державного макроекономічного регулювання. Мета та сфера державного регулювання економіки. Принципи державного регулювання економіки. Методи державного регулювання економіки. Причини і наслідки кризи державного управління. Системна криза державного управління. Шляхи та способи подолання негативних ситуацій державного управління. Основні цілі та завдання інституту банкрутства. Реформування системи банкрутства в Україні. Процедури банкрутства. Індикатори ефективності системи банкрутства. Органи державного регулювання антикризових процесів.

## **МОДУЛЬ 2 КЛЮЧОВІ ЧИННИКИ СИТУАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ**

### **ТЕМА. 6 СТРАТЕГІЯ І ТАКТИКА В СИТУАЦІЙНОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ**

Еволюція організації і принципів управління. Суть стратегії і тактики, їх особлива роль у період переходу до ринкової економіки. Основні підходи до розробки і втілення стратегії розвитку підприємства. Порядок розробки стратегії організації в ситуаційному управлінні. Реалізація обраної стратегії. Контроль за виконанням. Оцінка результатів. Ситуаційна модель формування стратегії Джона Томпсона.

Суть і види санації підприємства. Реорганізація як стратегія ситуаційного менеджменту та її види. Форми корпоративної реструктуризації. Стратегія реструктуризації підприємства як основа його економічного зростання. Особливості реструктуризації підприємств. Організація робіт з реструктуризації підприємства. Загальна характеристика та основні етапи процесу здійснення реструктуризації підприємства. Елементи моделі реструктуризації підприємства. Особливості розробки програми і бізнес-плану реструктуризації. Реалізація проекту реструктуризації: планування, фінансування, створення команд, підготовка проекту до запуску.

### **ТЕМА 7. ТЕХНОЛОГІЯ СИТУАЦІЙНОГО УПРАВЛІННЯ**

Поняття технології ситуаційного управління. Технологічна схема процесу управління в кризовій ситуації. Технологія розробки управлінських рішень у ситуаційному менеджменті. Параметри контролю ситуацій у технології ситуаційного управління. Світові технології навчання ситуаційному менеджменту: зарубіжний досвід. Рейнжиніринг господарського розвитку підприємств. Суть і характеристика бізнес-процесів. Зміст та особливості реїнжинірингу бізнес-процесів. Основні принципи та етапи проведення реїнжинірингу бізнес-процесів. Умови успішного реїнжинірингу бізнес-процесів.

### **ТЕМА 8. ІННОВАЦІЇ В СИТУАЦІЙНОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ**

Суть і значення «інновації» як заходу ситуаційного менеджменту. Етапи розвитку інноваційного менеджменту: факторний підхід, функціональна концепція, системний та ситуаційний підходи. Інновації як процес оновлення виробництв, апарату і методів управління. Інноваційна позиція підприємства. Інноваційний потенціал підприємства, його роль у ситуаційному управлінні. Методика визначення інноваційно-господарського стану підприємства. Суть, значення, види, процес та методи прийняття інноваційних управлінських рішень залежно від ситуації. Управління знаннями як елемент системи інноваційної діяльності на підприємстві.

## **ТЕМА 9. РИЗИК У СИТУАЦІЙНОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ**

Суть, природа та класифікація управлінських ризиків. Управління ризиком у різних ситуаціях. Ризик, пов'язаний з виробленою продукцією, яка не знайшла попиту споживача. Ризик невиконання господарських угод (контрактів). Ризик посилення конкуренції. Ризик виникнення непередбачених витрат та зниження доходів. Ризик втрати майна підприємства. Основні шляхи і методи зниження ризику в діяльності підприємства. Страхування ризиків як одна з умов зниження ризиків в системі ситуаційного менеджменту. Шляхи зниження внутрішніх підприємницьких ризиків.

## **ТЕМА 10. КОМЕРЦІЙНА ТАЄМНИЦЯ ТА ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА ЯК ЧИННИКИ РЕЗУЛЬТАТИВНОГО СИТУАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ**

Суть комерційної таємниці підприємства. Вплив ефективності захисту комерційної таємниці на економіку підприємства. Основні елементи механізму захисту комерційної таємниці підприємства. Методи отримання інформації про конкурентів. Методи впливу на винних у порушенні прав захисту комерційної таємниці. Роль захисту інтелектуальної власності у результативному ситуаційному управлінні. Значення безпеки підприємства для успішного вирішення питань ситуаційного менеджменту. Основні напрями створення системи безпеки підприємства в сучасних умовах. Мета, функції і завдання служби безпеки підприємства в умовах ситуаційного управління. Організація та спеціальні засоби служби безпеки підприємства як умова його результативного ситуаційного управління.

## Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4 — Тематичний план навчальної дисципліни «Ситуаційний менеджмент»

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
<b>МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ СИТУАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ. СИТУАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В ТЕНДЕНЦІЯХ МАКРО- І МІКРОРОЗВИТКУ</b>					
<b>ТЕМА 1. Основні риси, проблематика та зміст курсу «Ситуаційний менеджмент»</b>  1.Актуальність курсу «Ситуаційний менеджмент» у період трансформації ринкової економіки. 2.Предмет, об'єкт, мета, задачі дисципліни та взаємозв'язок з іншими. 3.Концепція ситуаційного менеджменту: можливість, необхідність та проблематика	2	<b>ТЕМА 1. Основні риси, проблематика та зміст курсу «Ситуаційний менеджмент»</b>  <i>Практичне заняття 1</i> Побудова моделі 21 століття 1.Актуальність дисципліни «Ситуаційний менеджмент» у період трансформації ринкової економіки. 2.Предмет, об'єкт, мета, задачі дисципліни та взаємозв'язок з іншими. 3.Концепція ситуаційного менеджменту: можливість, необхідність та проблематика	2	Виконати завдання для самостійної роботи. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем за темою, а саме: а) зробити порівняльний аналіз визначень термінів «ситуаційне управління», «ситуаційний менеджмент», «антикризове управління», «ситуаційне керування»; б) знайти в періодичному виданні статтю, де мова йде про ситуаційне управління і відстежити фактори, які обумовили цю ситуацію; в) виокремте різні підходи у дослідженні та розумінні ситуаційного менеджменту.	4
<b>ТЕМА 2. Ситуації кризи в соціально-економічному розвитку. Тенденції виникнення і можливості розв'язання проблемних економічних ситуацій</b>  Дослідження розвитку процесів управління в процесах розвитку виробництва.  1.Поняття ефективності ситуаційного менеджменту та фактори, що її визначають.	2	<b>ТЕМА 2. Ситуації кризи в соціально-економічному розвитку. Тенденції виникнення і можливості розв'язання проблемних економічних ситуацій</b>  <i>Практичне заняття 2</i> Вивчення особливостей макро- та мікро-криз. 1.Суть, закономірність і види економічних криз.	2	Виконати завдання для самостійної роботи. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем за темою, а саме: а) знайдіть у періодичному виданні статтю, де мова йде про ситуаційне управління. Визначте, які фактори вплинули на ефективність ситуаційного управління; б) знайти в періодичних виданнях приклади ситуацій за кожною	6

<p>2. Керовані та некеровані процеси.      3. Розвиток процесів управління в процесах розвитку виробництва.</p>		<p><b>2.Причини економічних циклів і криз. Фази циклу.</b>  <b>3.Характерні особливості макро- та мікро-криз.</b></p>			<p>класифікаційною ознакою;      в) визначте можливість і перспективність застосування ісуючих теорій циклів і криз в державному регулюванні вітчизняної економіки та конкретні заходи, що будуть цьому сприяти.</p>
<p><b>ТЕМА 3. Диверсифікація ситуаційного менеджменту: типологія та вибір альтернатив. Механізми менеджменту</b></p> <p>1.Тенденції циклічного розвитку організації.      2.Фактори виникнення кризових явищ та загрози ситуації банкрутства підприємства.      3. Суть і принципи організації процесу та системи антикризового управління. Суб'єкти антикризового управління.</p>	2	<p><b>ТЕМА 3. Диверсифікація ситуаційного менеджменту: типологія та вибір альтернатив. Механізми менеджменту</b></p> <p><b>Практичне заняття 3</b>      Опанування типології управління      1.Поняття динаміки і статики менеджменту.      2. Альтернативні варіанти побудови процесу управління.      3. Поняття диверсифікації та типології управління. Типи управління.</p>		2	<p>Виконати завдання для самостійної роботи. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем за темою, рекомендовані викладачем за темою, а саме:</p> <p>1.Знайдіть в періодичних виданнях приклади діяльності фірм експлерентів, патентів, віолентів, комутантів і леталентів.</p> <p>2.Розробіть міні-кейси для кожного з типів процесу управління залежно від організації його етапів</p> <p>3.Сформуйте логістичний ланцюжок з таких понять: ціль, кризовий стан, кризове явище, проблема, ситуація, рішення.</p>

<b>ТЕМА 4. Діагностика в ситуаційному менеджменті</b> 1. Поняття, суть і зміст діагностики в ситуаційному менеджменті. Основні завдання та напрями діагностики. 2. Етапи процесу діагностики ситуації. Методи діагностики ситуації. 3. Соціально-психологічні аспекти діагностики ситуацій. Помилки, що виникають при визначенні ситуації та виборі керівником лінії його поведінки	2	<b>ТЕМА 4. Діагностика в ситуаційному менеджменті</b> <b>Практичне заняття 4</b> Прогнозування ймовірності можливого банкрутства підприємства 1. Прогнозування ймовірності можливого банкрутства підприємства. Симптоми, причини та наслідки виникнення ситуації банкрутства підприємства. 2. Види ситуацій банкрутства підприємства. 3. Підходи до оцінки та прогнозування ймовірності банкрутства підприємства.	2	Виконати завдання для самостійної роботи. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем за темою, а саме: а) на основі звіту з праці проведіть діагностику соціальної підсистеми. Виокремте основні помилки управління нею; б) на основі даних бухгалтерської звітності (балансу та звіту про фінансову діяльність) підприємства проведіть аналіз його можливого банкрутства і надайте дійових рекомендацій у разі кризового стану.	6
<b>ТЕМА5. Державне регулювання кризових ситуацій</b> 1. Роль, місце і функції держави в регулюванні кризових ситуацій. 2. Аналітична основа державного регулювання кризових ситуацій. 3. Види державного регулювання кризових ситуацій.	2	<b>ТЕМА5. Державне регулювання кризових ситуацій</b> <b>Практичне заняття 5</b> Вивчення індикаторів ефективності системи банкрутства 1. Основні цілі та завдання інституту банкрутства. 2. Реформування системи банкрутства в Україні. Індикатори ефективності системи банкрутства. 3. Органи державного регулювання антикризових процесів.	2	Виконати завдання для самостійної роботи. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем за темою, а саме: а) відповідно до алгоритму розгортання кризи на макро- рівні та ознак кризової ситуації визначте етапи кризового стану та кризових явищ в економічного розвитку України з моменту її становлення як незалежної держави; б) виокремте види криз державного регулювання в Україні нині; в) згідно з індикаторами ефективності системи банкрутства на Україні оцініть результативність її функціонування на сучасному етапі розвитку економіки.	4
<b>МОДУЛЬ 2. КЛЮЧОВІ ФАКТОРИ СИТУАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ</b>					
<b>ТЕМА 6. Стратегія і тактика в ситуаційному менеджменті</b> 1. Суть стратегії і тактики в ситуаційній управлінні, їх особливі	2	<b>Практичне заняття 6</b> Формування стратегії	2	Виконати завдання для самостійної роботи. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем за темою, а саме:	6

<p>роль у період реформування економіки.</p> <p>2. Основні підходи до розробки і втілення стратегії розвитку підприємства. Контроль за виконанням та оцінка результатів втілення стратегії.</p> <p>3. Ситуаційна модель формування стратегії Джона Томпсона.</p> <p>4. Стратегії ЗЕД у ситуаційному менеджменті.</p>		<p>реструктуризації підприємства</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Суть та види санаторії підприємства.</li> <li>2. Реорганізація як стратегія ситуаційного менеджменту та її види.</li> <li>3. Форми корпоративної реструктуризації.</li> </ol> <p>а) знайдіть у періодичному виданні статтю, присвячену проблемам стратегічного управління підприємством, визначте корпоративну стратегію підприємства та стратегію ЗЕД, а також їх роль в ситуаційному управлінні;</p> <p>б) обґрунтуйте необхідність застосування стратегії реструктуризації на підприємствах де працують Ваші батьки (знайомі)</p>
<p><b>ТЕМА 7. Технологія ситуаційного управління</b></p> <p>1. Поняття технології менеджменту та умови керованості на підприємстві.</p> <p>2. Технологія ситуаційного менеджменту та фактори, що на ней впливають.</p> <p>3. Суть реїнженірингу в ситуаційному менеджменті.</p> <p>Характеристика, зміст та особливості реїнженірингу бізнес-процесів</p>	2	<p><b>Практичне заняття 7</b></p> <p>Побудова технології ситуаційного менеджменту та вивчення умов керованості підприємства</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Особливості прийняття рішень в умовах ризику й невизначеності.</li> <li>2. Ризик-тайкер як центральна фігура ситуаційного менеджменту.</li> <li>3. Особливості прийняття рішень у різних країнах світу.</li> </ol>
<p><b>ТЕМА 8. Інновації в ситуаційному менеджменті</b></p> <p>1. Суть, місце та значення нововведень в ситуаційному менеджменті.</p> <p>2. Інноваційна позиція підприємства як інтегральна оцінка ситуаційного потенціалу підприємства.</p> <p>3. Методика інноваційно-господарського стану підприємства як індикатора ймовірності розвитку ситуації кризи.</p>	2	<p><b>ТЕМА 8. Інновації в ситуаційному менеджменті</b></p> <p><b>Практичне заняття 8</b></p> <p>Дослідження інноваційної позиції підприємства як інтегральної оцінки ситуаційного потенціалу підприємства</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Суть, місце та значення нововведень в ситуаційному менеджменті.</li> <li>2. Інноваційна позиція підприємства як інтегральна оцінка ситуаційного потенціалу підприємства.</li> <li>3. Методика інноваційно-господарського стану підприємства як індикатора ймовірності розвитку ситуації кризи.</li> </ol> <p>а) знайти у періодичному виданні (або Інтернеті) статтю, де мова йде про організацію, яка успішно подолала кризовий стан за рахунок втілення нововведень і визначити, які саме інновації сприяли цьому.</p> <p>б) заповнити запропоновану таблицю 9.2 «Життєвий цикл інновацій», порівняти з життєвим циклом організації, зробити висновки (дивись</p>

			<b>навчально-методичний посібник [4])</b>	
<b>ТЕМА 9. Ризик у ситуаційному менеджменті</b>  1.Суть і підходи до ризику як ситуативної характеристики. 2.Природа та класифікація управлінських ризиків. 3.Процес управління ризиком на підприємстві.		<b>ТЕМА 9. Ризик в ситуаційному менеджменті</b>  <i>Практичне заняття 9</i> Опанування процесу управління ризиком в різних ситуаціях 1.Суть і підходи до ризику як ситуативної характеристики. 2.Природа та класифікація управлінських ризиків. 3.Процес управління ризиком на підприємстві.	2	Ознайомитись із матеріалами, виконати завдання відповідно до теми та трьох рівнів (А, В, С), скласти термінологічний словник, підготувати аналітичну доповідь, а саме: а) знайдіть у періодичному виданні матеріал щодо досвіду управління ризиком підприємства (національного або зарубіжного); б) визначте основні методи зниження ризику в його діяльності.
<b>ТЕМА 10. Комерційна таємниця та економічна безпека підприємства як чинники результативного ситуаційного менеджменту</b>  1.Суть комерційної таємниці та її вплив на економіку підприємства 2.Основні елементи механізму захисту підприємства. 3.Економічна безпека в системі ситуаційного менеджменту.		<b>ТЕМА 10. Комерційна таємниця та економічна безпека підприємства як умова результативного ситуаційного менеджменту</b>  <i>Практичне заняття 10</i> Дослідження питань комерційної таємниці підприємства. Економічної безпеки підприємства в контексті успішного вирішення питань ситуаційного менеджменту. 1.Суть комерційної таємниці та її вплив на економіку підприємства 2.Основні елементи механізму захисту підприємства. 3.Економічна безпека а контексті ситуаційного менеджменту.	2	Ознайомитись із матеріалами, виконати завдання відповідно до теми та трьох рівнів (А, В, С), скласти термінологічний словник, підготувати аналітичну доповідь, а саме: а) знайдіть у періодичному виданні статтю, де мова іде про досвід організацій служби безпеки підприємства (корпорації). б) визначте функції та результативність функціонування організацій.
<b>Всього: 90</b>	16		20	54

## Розділ 5. Система оцінювання знань студентів

Таблиця 5 – Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни

<b>Види робіт</b>	<b>Максимальна кількість балів</b>
Модуль 1 ( <b>теми 1-5</b> ): відвідування лекційних занять (5 балів); захист домашнього завдання (1 бал); обговорення матеріалу занять (1 бал); виконання навчальних завдань (1 бал); завдання самостійної роботи (1 бал); аналітична доповідь (1 балів); поточне тестування (10), підсумковий контроль за модулем №1 (10 балів)	<b>30</b>
Модуль 2 ( <b>теми 6-10</b> ): відвідування лекційних занять (5 балів); захист домашнього завдання (1 бал); обговорення матеріалу занять (1 бал); виконання навчальних завдань (1 бал); завдання самостійної роботи (1 бал); аналітична доповідь (1 балів); поточне тестування (10), підсумковий контроль за модулем №1 (10 балів)	<b>30</b>
Іспит	<b>40</b>
Разом	<b>100</b>

Примітка: За додаткові види навчальних робіт студент може отримати додаткові бали (за участь у науковій роботі, конференції, олімпіаді тощо до 20 балів), що додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Таблиця 6 – Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

<b>Сума балів за всі види навчальної діяльності</b>	<b>Оцінка за шкалою ЕКТС</b>	<b>Оцінка за національною шкалою</b>
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

## **Розділ 6. Інформаційні джерела**

### **Інформаційні джерела**

#### **Основні:**

1. Конституція України (Основний Закон). Віче. 1996. №9. С. 3-116.
2. Господарський кодекс України. Х.: "Одісей". 2003. 248 с.
3. ЗУ «Про акціонерні товариства». URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
4. Бондар-Підгурська Оксана. Ситуаційний менеджмент. Навчальний посібник. LAP LAMBERT Academic Publishing, 2018. 368с. ISBN: 9786134933827. URL: [https://www.amazon.com/%D0%A1%D0%B8%D1%82%D1%83%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D0%B4%D0%B6%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82-Ukrainian-%D0%9E%D0%BA%D1%81%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%91%D0%BE%D0%BD%D0%BD%D0%9F%D1%96%D0%BD%D0%BD%D0%91%D0%80%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BD%D0%80/dp/6134933821](https://www.amazon.com/%D0%A1%D0%B8%D1%82%D1%83%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D0%B4%D0%B6%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82-Ukrainian-%D0%9E%D0%BA%D1%81%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%91%D0%BE%D0%BD%D0%BD%D0%9F%D1%96%D0%BD%D0%8C%D0%BD%D0%91%D0%80%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BD%D0%80/dp/6134933821).
5. Бондар О. В. Ситуаційний менеджмент». Навчальний посіб. 2-е видання, перероблене та доповнене. Київ: Центр учебової літератури, 2012. 368 с. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/4849>
6. Василенко В.О. Ситуаційний менеджмент: Навч. Посібник. Вид.2-е виправлене та доповнене. К. : ЦУЛ, 2005. 372 с.

---

#### **Додаткові:**

7. Бондар О. В. Імітаційне моделювання як ефективний метод розвитку персоналу та підвищення рівня економічної безпеки організацій у механізмі ситуаційного управління. *Науковий вісник Полтавського університету споживчої кооперації України. Серія: Економічні науки.* 2007. № 2 (22). С. 69–75.
8. Бондар О. В. Становлення та еволюція концепцій ситуаційного менеджменту в період опанування інноваційної моделі розвитку економіки України та євро інтеграції. *Науковий вісник Полтавського університету споживчої кооперації України. Серія: Економічні науки.* 2008. № 4 (31). С. 114–119.
9. Бондар О. В. Методологічні аспекти ситуаційного управління підприємств в період опанування ринкових відносин на Україні. *Методологія та практика менеджменту на порозі ХХI століття: загальнодержавні, галузеві та регіональні аспекти:* матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 15–16 травня 2008 р.). Полтава: РВЦ ПУСКУ, 2008. С. 114–115.
10. Бондар О. В. Розробка антикризового механізму державного регулювання економіки України на інноваційних і соціально орієнтованих засадах. *Економіка Крима.* 2010. №3 (32). С. 44–48.
11. Бондар О. В. Критеріальна диференціація кризових ситуацій на макро- та мікро рівнях в період реформування економіки України та переходу на інноваційний шлях розвитку. *Методологія та практика менеджменту на*

- порозі ХХІ століття: загальнодержавні, галузеві та регіональні аспекти: матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 13–14 травня 2010 р.). Полтава: РВВ ПУЕТ, 2010. С. 124–126.
12. Бондар-Підгурська О. В. Інноваційна активність промисловості в умовах глобальної кризи. *Технологічний аудит і резерви виробництва*. 2013. №2/2 (10). С. 18–22.
13. Бондарь-Подурская О. В. Антикризисные аспекты управления промышленностью. *Наука и инновации* [Минск]. 2014. № 8 (138). Август. С. 27–31.
14. Бондар-Підгурська О. В. Особливості антикризового управління промисловими підприємствами в контексті сталого інноваційного соціально орієнтованого розвитку України. *Міжнародне науково-технічне співробітництво: принципи, механізми, ефективність*: збірка праць X (XXII) Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 13–14 березня 2014 р.). Київ.: НТУУ «КПІ», 2014. С.12.
15. Бондар-Підгурська О. В. Особливості антикризового управління промисловими підприємствами в контексті сталого інноваційного соціально орієнтованого розвитку України. *Міжнародне науково-технічне співробітництво: принципи, механізми, ефективність*: збірка праць X (XXII) Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 13–14 березня 2014 р.). Київ.: НТУУ «КПІ», 2014. С.12
16. Бондар-Підгурська О. В. Оптимізація процесу прийняття управлінських рішень промислових підприємств на інноваційних засадах в умовах кризи: ситуаційний підхід. *Управління розвитком соціально-економічних систем у новій економіці*: колективна монографія / за ред. Л. М. Шимановської-Діанич. Полтава: ПУЕТ, 2015. С. 212–220.
17. Бондар-Підгурська О. В., Хоменко І. І. Типологія управління як інструмент прийняття управлінських рішень в контексті соціально орієнтованого розвитку інноваційної діяльності промисловості України. *Modern Transformation of Economics and Management in the Era of Globalization* (Економіка і менеджмент: сучасні трансформації в епоху глобалізації): матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Клайпеда (Литва), 29 січня 2016 року). Клайпеда: Baltija Publishing, 2016. С. 163–166.
18. Бондар-Підгурська О. В., Деркач А. А. Типологія управління як інструмент прийняття результативних рішень на підприємстві в умовах змін. *Сучасні проблеми менеджменту*: матеріали науково-практичної конференції (м. Київ, 19 жовтня 2018 р.). Київ: НАУ, 2018. С.90-93.
19. Бондар-Підгурська О.В., Мирна Н.М., Полонський І.О. Ситуаційний підхід до управління інноваційною політикою підприємств України в умовах необхідності реалізації цілей сталого розвитку. *Україна у світових глобалізаційних процесах: культура, економіка, суспільство*: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 25-26 березня 2020 року). Київ: Вид. центр КНУКіМ. 2020. Частина 2. С.149-151.
20. Бондар-Підгурська О.В., Хоменко І.І. Науково-методичні засади оцінки ефективності процесу управління інформаційною безпекою підприємств малого та середнього бізнесу: кіберзагрози та інтелектуальна власність.

21. Бондар-Підгурська О.В., Рубан Ю. О., Шевцова К. А. Цифрова грамотність і цифрова культура як індикатори оцінки результативності формування та реалізації стратегії розвитку підприємства в умовах діджітальній економіки. *Перспективи розвитку управлінських систем у соціальній та економічній сферах України: теорія і практика* : зб. матеріалів V Всеукр. наук.-практ. інт.-конф., 2 грудня 2021 р.. К.: КУБГ, 2021. 509 с. С.364-366.
22. Василенко В.О. Антикризове управління підприємством : Навч. Посібник. К. : Центр навчальної літератури , 2005. 504 с.
23. Варналій З.С. Мале підприємництво: основи теорії і практики. К: Товариство «Знання КОО», 2008. 302с.
24. Власенко В.А. Теоретико-методичні основи формування механізму управління розвитком системи споживчої кооперації України. *Вісник ХНЕУ. Серія: „Економічні науки”*. 2008. Вип. 2 (107). Т. 2. С. 179–185.
25. Власенко В.А. Моніторинг стану діючого організаційно-економічного механізму управління розвитком системи споживчої кооперації України. *Галицький економічний вісник. ПВНЗ „Інститут економіки і підприємництва”*. 2008. Вип. 3 (18). С. 72–82.
26. Іванюта С.М. Антикризове управління. Навчальний посібник. К.: Центр учебової літератури, 2007.288 с.
27. Довгий С.О., Жаров В.О.; Зайчук В.О. Охорона інтелектуальної власності в Україні: Монографія. К. : Форум., 2002. 314 с.
28. Економіка підприємства: Підручник / За заг. ред. С.Ф. По кропивного. Вид. 2-ге, перероб. та доп. К.: КНЕУ, 2001. 528 с.
29. Клименко П.М. Інформація як об'єкт інтелектуальної власності, що потребує охорони. *Недержавна система безпеки підприємництва як суб'єкт національної безпеки України*: Зб. Матеріалів наук.-практ. конф.. Київ, 16-17 травня 2001 року. К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2003. С. 283-289.
30. Лігоненко Л.О. Антикризове управління підприємством: теоретико-методологічні засади та практичний інструментарій. К.: Київ. нац. торг-екон. ун-т, 2001. 580с.
31. Марущак А. Алгоритм створення та збереження комерційної таємниці суб'єкта господарювання: правові засади. *Інтелектуальна власність*. 2006. №4. С.79-42
32. Маркіна І.А., Бондар О.В. Ситуаційний менеджмент. Навчальний комплекс дисципліни для студентів спеціальності 7.050201 "Менеджмент організацій". 2001. Електрон. чит. зал ПУЕТ.
33. Осовська, Г.В., Осовський О.А. Менеджмент організацій : Навч. Посібник. К. : Кондор , 2005. 860 с.
34. Сергєєва Л.І. Поняття та ознаки комерційної таємниці. *Підприємництво, господарство і право*. 2001. №2. С. 36-39
35. Скібіцький О.М. Антикризовий менеджмент: Навчальний посібник. К.: Центр учебової літератури, 2009. 568с.
36. Тоцький В.І. Лавриненко В.В. Організаційний розвиток підприємства. Навчальний посібник. К: КНЕУ, 2005. 247с

37. Павлик В.П. Ситуаційне управління в сільськогосподарському виробництві. *Економіка АПК*. 2006. №8. С.47-52.
38. Павлик В.П. Ситуаційне управління при виробництві цукрових буряків. *Економіка АПК*. 2008. №8. С.74-80.
39. Управління фінансовою санацією підприємства: навчальний посібник / Під ред. С.Я. Салиги. Київ: ЦНЛ, 2005. 240 с.
40. Юсуфова А. Особливості ситуаційного управління на торговельних підприємствах. *Вісник Київського національного торговельно-економічного університету*. 2006. №6. С.59-69.
41. Юсуфова, А. Оцінка ефективності стратегічного ситуаційного управління. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2007. №2. С.150-155.
42. Bondar-Podgurskaya O.V., Frolova O.V. Theoretical and methodical aspects of anti-crisis activity management of industrial enterprise: strategic and reactive innovations. «Сучасні проблеми економіки»: матеріали IX міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 16 жовтня 2019 р.). Київ: НАУ, 2019. С. 65-67.

## **Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни**

1. Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office.
2. Спеціалізоване програмне забезпечення комп’ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни включає перелік конкретних програмних продуктів, а саме: мультимедійні презентації та програмний засіб «OpenTest 2.0». Тестування проводиться під час проведення занять (поточний контроль) і під час підсумкового контролю знань.
3. Дистанційний курс «Ситуаційний менеджмент» розміщено у програмній оболонці Moodle на платформі Центру дистанційного навчання ПУЕТ <http://www2.el.puet.edu.ua/zo/course/view.php?id=2171> (укр. мова).